

Тэма: Будаўніцтва новага жыцця

Мэты:

- 1) Пазнаёміць вучняў са зменамі на тэрыторыі Беларусі пасля Кастрычніцкай рэвалюцыі, пра развіццё дзяржавы ў 20-30 гг, вызначаць галоўныя падзеі гэтага перыяда жыцця.
- 2) Развіваць лагічнае мысленне, уменне працаваць з гістарычнай картай, выдзяляць галоўнае ў вывучаемым матэрыяле, памяці, уважлівасць.
- 3) Выхоўваць гонар, цікавасць вучняў да гэтага часу.

Ход урока:

1. Арганізацыя пачатку ўрока

1.1. Прывітанне

- Весела гучыць званок,

Яго голас нам знаёмы,

Запрашае на ўрок

З беларускай мовай!

- Добры дзень, нагадваю, што сёння на ўроку мы размаўляем па беларуску.
Сядайце, калі ласка. Праверце сваю пасадку.

1.2. Стварэнне спрыяльнага эмацыйнага настрою вучняў

3. Паведамленне тэмы і мэты ўрока.

- На дошцы вы бачыце стужку часу. На якой адрэзак часу я паказваю?

- 1920-1930-я гг.

- Як вы лічыце, чаму?

- На гэтым ўроку мы будзем гаворыць пра яго.

- Правільна. У гэтыя годы наша дзяржава дасягнула вельмі вялікіх поспехаў у сваім развіцці. І на гэтым ўроку мы даведаемся пра іх, а галоўнае, чаму яна іх дасягнула і якая падзея спрыяла гэтаму. А яшчэ пазнаёмімся з новымі абрэвіатурамі. Яны *запісаны на дошцы*. Давайце прачытаем іх.

- БССР, СССР.

- Мабыць нехта ўжо ведае што яны абазначаюць?

- Сёння на ўроку вы даведаецеся пра: утварэнне БССР і СССР, пра развіццё прамысловасці, пра змены ў жыцці сялян, а таксама пра развіццё беларускай культуры. Тэма ўрока “Будаўніцтва новага жыцця”. (Слайд 1)

- А працаваць мы будзем па плане: (Слайд 2)

-Паглядзіце на дошку, прачытайце пытанне ?

-Будзьце уважлівамі, а у канцы ўрока мы вернемся да гэтага пытання.

“чаму ж наша рэспубліка дабілася такіх поспехаў у будаўніцтве новага жыцця?”

4. Вывучэнне новага матэрыялу.

4.1. Утварэнне СССР і БССР

-Цяжкае было жыццё людзей у мінулыя часы якое прывяло да таго, што яны вырашылі шляхам узброенай барацьбы змяніць дзяржаўную ўладу ў краіне і пачаць будаўніцтва новага жыцця. Такая змена дзяржаўнай улады называецца **рэвалюцыяй**. У 1917 годзе 7 лістапада адбылася рэвалюцыя – падзея, якая прыводзіць да вялікіх змен у грамадстве. Многія людзі жылі бедна, цяжка, яны працавалі шмат на фабрыках, але ім амаль нічога не плацілі за гэта, а іх ўраджай забіралі багатыя людзі і яны былі вельмі незадаволеныя гэтым, таму выходзілі на вуліцы і бунтавалі. З-за гэтага ўлада цара, які кіраваў у той час, была звергнута, (слайд 5) а потым да ўлады прыйшоў Уладзімір Іліч Ленін і людзі, якія яго падтрымлівалі. У Беларусі ўсталявалася савецкая ўлада. Рабочыя і сяляне пачалі будаваць новае жыццё. Цяпер дзень 7 лістапада, калі адбывалася рэвалюцыя, з’яўляецца святочным днём.

- 1 студзеня 1919 годзе была створана Беларуска-Савецкая Сацыялістычная Рэспубліка – БССР. Гэта дзяржава паклала пачатак самастойнаму жыццю беларускага народа.

- 30 снежня 1922 БССР і іншыя савецкія рэспублікі аб’ядналіся і ўтварылі адну вялікую дзяржаву – Саюз Савецкіх Сацыялістычных Рэспублік (СССР) У складзе Савецкага Саюза працоўныя нашай краіны будавалі гарады, заводы, фабрыкі, электрастанцыі. Было цяжка, аднак людзей не пакідала надзея на лепшую будучыню.

У паўднёвай частке Беларусі была створана БССР, а заходняя Беларусь была

захоплена спачатку нямецкімі войскамі. Потым у пачатку 20 стагоддзя адбылася Першая сусветная вайна і гэтая частка адыйшла да Польшы.

4.2.Развіццё прамысловасці

- Працуем далей. Пераходзім да другога пункта нашага плана: развіццё прамысловасці.

-Існуе некалькі відаў прамысловасці:

Лёгкая прамысловасць – рэчы, якімі карыстаюцца шмат людзей і вельмі часта, напрыклад, абутак, адзенне тканіна. Прачытайце пра лёгкую прамысловасць у другім абзацы на старонцы 101.

-Гэтыя прадпрыемствы працуюць і зараз.

-Наступны від прамысловасці - харчовая прамысловасць. Як вы лічыце што вырабляюць на прадпрыемствах харчовай прамысловасці?

+ Прадукты харчавання.

-Добра. Знайдзіце радкі пра харчовую прамысловасць у другім абзацы на старонцы 101 .

- Правільна. А каб працавалі заводы і фабрыкі патрэбны станкі, іх выпускаюць прадпрыемства цяжкай прамысловасці. Давайце прачытаем аб гэтым у апошнім абзацы на старонцы 101.

4.3.Змены ў жыцці сялян

-Вось, мы пераходзім да наступнага пункта плана. А зараз паглядзіце на слайд, вось колько прадпрыемстваў пачалі сваю працу ў 1920-1930 гады. Прамысловасць развівалася.

(слайд 8)

- (слайд9) З прыходам у Беларусь савецкай ўлады пачалося стварэнне калектывных гаспадарак – калгасаў і саўгасаў

(слайд10)

Калгас – гэтая калектывная гаспадарка

Саўгас – савецкая дзяржаўная гаспадарка

- Давайце зробім вынік. Навошта трэба былі калгасы і саўгасы, якія знаходзіліся ў вёсках?

+ Яны давалі гораду прадукты харчавання і сыравіну.

4.4. Развіццё беларускай культуры.

-Вось мы з вамі разгледзелі 3 пункт плана. А цяпер мы пераходзім да апошняга: развіццё беларускай культуры.

У гарадах і вёсках будаваліся новыя школы, бібліятэкі, тэатры, музеі. Для працы на заводах і фабрыках патрабаваліся інжынеры і іншыя спецыялісты. Адкрывалася шмат навучальных устаноў.

- Давайце прачытаем апошні абзац на старонцы 103. Чо ж адбывалася з мовай? Дзяржаўнымі мовамі ў БССР у 1920—1930-я гады сталі беларуская, руская, яўрэйская, польская. А ўсё таму, што ў Беларусі жылі людзі розных нацыянальнасцяў. Дружба дапамагала ім будаваць новае жыццё, развіваць гаспадарку і культуру нашай краіны.

-А хто ведае колькі зараз у нас дзяржаўных моў?

-Якія гэта?

+Руская і беларуская

- Добра, такім чынам, дзеці, дзень 1 мая стаў Святам працы. Дзякуючы стараннай працы беларусаў паступова мацнела Беларуская Савецкая Сацыялістычная Рэспубліка.

5. Замацаванне вывучанага матэрыяла.

-Зараз, алкрыйце свае рабочыя сшыткі на стр.

6. Падвядзенне вынікаў урока.

6.1.Абагульняючая гутарка

- Дык давайце звернемся да пытання, якое я вам агучыла ў пачатку ўрока “Чаму наша рэспубліка дабілася такіх вялікіх поспехаў у будаўніцтве новага жыцця?”

+ Дзякуючы стараннай працы беларусаў, дапамозе іншых краін і наадзее на лепшае будучае.

-Як вы лічыце, чаму тэма называецца будаўніцтва новага жыцця?

- Таму, што адбылася рэвалюцыя, якая змяніла ўсё.

-ады, заводы, фабрыкі, электрастанцыі, прамысловыя прадпрыемствы. Яны і сёння вырабляюць патрэбную для ўсіх прадукцыю. У гэтыя гады ў Савецкім Саюзе пачала актыўна развівацца прамысловасць: будаваліся гар.

-Малайцы.

6.2.Рэфлексія.

Зараз я прапаную вам ацаніць сваю працу на ўроку, перад вамі ляжаць рознакаляровыя кругі, калі урок вам не спадабаўся, многа было незразумела, падніміце блакітны кружок, а калі урок спадабаўся, цяжкасцей у атрыманні ведаў не было, то зялёны.

7. Інструктаж па дамашнім заданні.

-Дома вам патрэбна прачытаць тэму “Будаўніцтва новага жыцця” і адказаць на 5-7 пытанняў.